

- прями́й плагіат (відкритий) – це пряме відтворення (відображення) чужого твору або його частини під своїм іменем;
- завуальований плагіат полягає у тому, що текст твору зазнає несуттєвих змін шляхом заміни окремих слів та виразів їх синонімами. При цьому форма твору в цілому не змінюється;
- інтелектуальний плагіат являє собою найбільш витончену форму привласнення плагіатором чужих наукових ідей. Оскільки ідею можна завуальовувати у таку словесну форму, за наявності якої дуже не просто можна буде доказати її походження і внаслідок авторство;
- механічний плагіат – це автентичне відтворення плагіатором без будь-яких змін тексту чужої роботи, з метою її присвоєння та оприлюднення оточуючим як результат свого наукового дослідження. При такому способі плагіату у сформульованій плагіатором роботі відтворюється не тільки текст автора, його літературний стиль, а ще й помилки, котрих він припустився.
- плагіат у формі примусу до співавторства – є по суті зловживанням керівника своїм службовим положенням. Робиться навмисно з корисливим мотивом.

Способи захисту прав при виявленні плагіату. Відповідно до пункту а) ст. 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права», визначено, що порушенням авторського права, яке дає підстави для судового захисту є, зокрема, вчинення будь-якою особою дій, які порушують особисті немайнові права суб'єктів авторського права, визначені ст. 14, та їх майнові права, визначені ст. 15 цього Закону. Згідно з п. є) ст. 52 Закону України «Про авторське право і суміжні права», автор має право вимагати, в тому числі у судовому порядку, публікації в засобах масової інформації даних про допущені порушення авторського права та судові рішення щодо цих порушень. При цьому, автор має також право в судовому порядку вимагати від порушника відшкодування моральної (немайнової) шкоди, відшкодування збитків, завданих порушенням його авторського права, стягнення із порушника доходу, отриманого внаслідок порушення та виплати компенсації в розмірі від 10 до 50 000 мінімальних заробітних плат. Ще до подання позову до суду автор може здійснити спробу досудового врегулювання конфлікту, що виник. Для цього йому необхідно у письмовій формі довести до відома порушника його прав про виявлення факту плагіату. При цьому ознаки, за якими було встановлено факт плагіату, не повинні розкриватися. Це є важливим моментом. У своєму зверненні до порушника автора має право вимагати від нього поновлення своїх немайнових прав, яке може бути здійснено, наприклад, шляхом публікації в певному виданні вибачення порушника перед автором твору.

Науковий керівник: к.ю.н., доц. Бурлаков С.Ю.

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ В ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ. ДЕВІАНТНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ В СТРУКТУРІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Багдасарян Нора Вагінаківна
студентка VI курсу юридичного факультету
Харківський національний університет
імені В.Н.Каразіна
e-mail: nora.bagdasaryan@mail.ru

Ключові слова: корупція, конфлікт інтересів, девіантна поведінка, державна служба, державний чиновник, психологічна складова корупції, психологічні аспекти вчинення корупційних діянь, протиправні дії.

Питання корупції в державних органах займає актуальне і центральне місце серед наукових проблем не тільки адміністративного права та державного управління, але й в сфері юридичної психології.

Вчиненню правопорушень на державній службі завжди передують існування конфлікту інтересів – протиріччя між приватними інтересами публічного службовця та його службовими обов'язками, наявність якого може вплинути на об'єктивність та неупередженість прийняття рішень, а також вчинення чи не вчинення дій в процесі його службової діяльності.

Конфлікти як різновид соціальних процесів і взаємодії виникають і проявляються в різних сферах людської діяльності, у тому числі в галузі державного управління, оскільки в процесі проходження державної служби службовець стикається з різноманітними конфліктними ситуаціями. На відміну від конфліктів економічного і політичного змісту, конфлікти в системі державної служби мають регулюватися не лише цивільним законодавством, але й соціальними нормами, правилами, традиціями, що визначаються державною службою як особливого роду соціальним інститутом. Разом з тим чинне українське законодавство, на відміну від законодавства країн Європейського Союзу, на сьогодні ще не виробило відповідної нормативно-правової бази для запобігання конфлікту інтересів під час проходження державної служби, над чим найближчим часом слід буде активно попрацювати всій системі влади України.

Проблема конфлікту інтересів стала надзвичайно важливою і для України.

Поведінка, що не відповідає встановленим соціальним нормам завжди була предметом досліджень багатьох вчених-психологів. Значний внесок у цьому напрямку зробили А. Адлер, Ю. Антонян, А. Бандура, Є. Борейша, Г. Гребеньков, Е. Дюркгейм, О. Змановська, Н. Ківенко, Ю. Клейнберг, В. Коновалова, В. Кудрявцев, М. Кузнєцов, Ч. Ломброзо, К. Лоренц, А. Маслоу, В. Менделевич, В. Медведєв, Р. Мертон, Т. Парсон, О. Ратінов, К. Роджерс, Є. Самович, Б. Скіннер, Дж. Смелзер, П. Сорокін, А. Столяренко, В. Франкл, З. Фрейд, У. Шелдон та інші. Деякими зарубіжними та вітчизняними науковцями (К. Фрідріх, Дж. Най, Я. Гілінський, М. Мартиненко, Л. Багрій-Шахматов, М. Мельник) корупцію також визначено девіантною поведінкою. Однак, психологічна складова корупції залишилась недостатньо розробленою у теоретичному відношенні, а психологічні особливості виникнення та подолання корупційного делікту правоохоронців, як прояву девіантної поведінки, не досліджувались взагалі.

Девіантною поведінкою називають поведінку, що відхиляється від прийнятих у суспільстві ціннісно-нормативних стандартів.

Конфлікти в системі державної служби, хоч вони і мають загальну соціальну природу з конфліктами в інших різновидах діяльності, містять у собі специфічні особливості, пов'язані з характером соціально-трудова відносин у галузі державного управління. Конфлікти в органах державної влади мають не лише внутрішньоорганізаційні наслідки, але й впливають у широкому розумінні на стан соціального середовища суспільства в цілому. У процесі проходження державної служби службовець стикається з різного роду конфліктними ситуаціями. Одні з них зумовлені загальними протиріччями суспільного розвитку, інші – закономірностями функціонування організаційних структур, треті – особливостями змісту діяльності державних службовців.

Державний чиновник частіше за інших громадян в змозі опинитися в ситуації, де конфлікт інтересів є реальним і значимим, в результаті чого може постраждати неупередженість думок і з'являється спокуса або мотив забезпечити власні, а не державні інтереси.

Країни, що розвиваються, частіше зазнають страждань від системної корупції, ніж розвинені країни, в яких корупція часто уражає будь-яку окрему складову частину політики (впливову спілку, або, можливо, політичну партію). Країна, що розвивається, є менш захищеною системою інститутів, дозволяючи більшості державних службовців діяти протизаконно, для того щоб вижити.

Цей вид укоріненої корупції має тенденцію до процвітання в тих ситуаціях, коли зарплата в державному секторі є нижчою за прожитковий рівень. За таких обставин стають можливими різноманітні негативні явища.

Ще одним джерелом корупції можна назвати сімейні обставини чиновника. Типовий службовець отримує освіту за рахунок своїх численних родичів, які терпляче збирали гроші для оплати навчання, влаштування на роботу, розраховуючи на турботу про них у майбутньому. «Глибокі родинні почуття» примушують людину порушувати закон і зловживати службовим становищем, допомагати своїм рідним, вважаючи це за свій першочерговий обов'язок. А якщо зважити на друзів, товаришів, однокурсників по навчанню, сусідів, то нерідко зазначені порушення накладаються на систему поведінки чиновника. Учиняючи протиправні дії, службовець не відчуває каяття, оскільки всі так роблять, і ніхто не вважає це неправильним.

У багатьох дослідженнях психологічних аспектів вчинення корупційних діянь наголошується на живучості традиційних цінностей та звичаїв, що суперечать запитам сучасної бюрократії. Сила традиції виявляється надто потужною: якщо навіть бюрократ визнає традиційні цінності потужного суспільства, він постійно змушений ними поступатися. Наприклад, щоб уникнути звинувачень у невідданості, політики й вищі державні чиновники повинні оточувати себе своїми земляками, а також найближчими родичами, добирати для себе на роботу працівників не за професійними якостями, а за показниками особистої відданості чиновнику. Зазначена ситуація викликає у деяких державних чиновників труднощі щодо пристосування до деперсоніфікованих, не заснованих на особистих інтересах, правових вимог сучасної демократії. Якщо ситуація «нагорі» турбує державних чиновників, звичайна людина повинна відчувати збентеження й хвилювання.

Для визначення причинності корупційних діянь серед державних службовців виділяються наступні питання:

– характеристика службового середовища, що полягає у невиконанні державою правила про такий розмір оплати праці державних службовців, який дозволив би гідно жити їм та їхнім родинам; недієвий тип керування; соціально-психологічна обстановка;

– характеристика службовців, яка проявляється в істотній ієрархії цінностей державних службовців і, зокрема, готовності принести в жертву матеріальній вигоді закон і норми моралі, професійну честь. Позначаються й такі характерні риси, як жадібність, заздрість, моральна нестійкість, що виявляється при ініціативному підкупі державного службовця;

– умови й процеси взаємодії в сфері державної служби, стан соціального контролю, який впливає з відсутності жорсткого державного контролю за доходами й видатками службовців, за виконанням ними службових обов'язків, nereагування на факти корупції або слабе, не засноване на законі реагування в багатьох випадках.

Науковий керівник: к.псих.н, доц. – Кім К.В.

ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА В ІНТЕРНЕТІ

Батіщева Карина Володимирівна
*студентка IV курсу юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна*

Сучасні інтернет-технології дозволяють користувачам легко отримувати, копіювати, публікувати та поширювати різну інформацію у мережі Інтернет. Це дозволяє особі швидко отримати необхідні дані та розповсюдити їх задля своїх інтересів. З одного боку, це значно